

# SÅDAN GØR DU, NÅR VANDET KOMMER UDEFRA

Her får du fagfolkernes bud på det, du skal være særligt opmærksom på, hvis du vil sikre din bolig bedst muligt mod oversvømmelser forårsaget af skybrud eller stormflod. Du får også gode råd til, hvad du kan gøre, hvis der er et skybrud eller en stormflod på vej.

**Det er begrænset, hvad du kan nå at gøre, når DMI har varslet skybrud eller stormflod. Men kan du sætte flueben ud for alle tiltag nedenfor, er du godt på vej mod at sikre din bolig mod oversvømmelse.**

*Tjeklisten er lavet i samarbejde mellem Bolius – en del af Realdania og Teknologisk Institut.*

## Sådan gør du, hvis der er varslet skybrud eller stormflod

### Luk vinduer og døre

Ved skybrud kan vandet komme ind af både tagvinduer, vinduer i facaden og især vinduer og døre i kælderen. Luk derfor alle vinduer og døre, når der er varsel om skybrud eller stormflod. Hvis der tidligere er kommet vand gennem de lukkede vinduer og døre i kælderen, kan du skrue krydsfinerplader fast på ydersiden af åbningerne. Pladerne skal være så store, at de også dækker fugerne om vinduerne og dørene.

### Hav sandsække parat

Du kan stoppe meget vand i at trænge ind i boligen ved at lægge sandsække på de utætte steder. Hvis vandet er på vej ind gennem utætheder eller vinduer og døre, kan du lægge sandsække ud, som vil dæmme op for vandet. Sandsække kan købes forskellige steder – prøv fx militære overskudslagre, kommunen og firmaer på nettet (søg efter "sandsække oversvømmelse salg" på Google).

### Luk ventilationshuller i ydervæggene

Er der huller i ydervæggen, som er placeret tæt på terræn, bør du lukke dem. Du kan skrue krydsfinerplader over åbningerne. Husk at fjerne dem igen, når der ikke længere er fare for vand – så undgår du skimmelsvamp.

### Tjek afløb og tagrender

Undersøg, om tagrenderne er fri for blade og andet, der kan hindre vandet i at løbe frit. Gå tagbrøndene igennem og rens dem, hvis de er fyldt med blade og snavs.

### Put dyrebare ejendele i plastbokse og flyt dem væk fra kælder og loft

Ting med affektionsværdi kan forsikringen ikke skaffe tilbage. Så står børnetegningerne, fotoalbums og gamle dagbøger først under vand, er de ødelagte.

### Begræns opstigende kloakvand

Har du ikke fået monteret højvandslukke, kan du stadig begrænse opstigende kloakvand. Læg et stort stykke plast ovenpå gulv afløbet og læg sandsække ovenpå. Læg en krydsfinerplade ovenpå sandsækkene og få den til at holde fast ved at fastklemme en lægte fra pladen til loftet. Hvis der er risiko for, at vandet stiger op af toilettet, kan du fylde en plastpose med stof eller lignende. Stop posen ned i toilettet og læg sandsække og en krydsfinerplade ovenpå. Sæt en lægte i spænd mellem krydsfinerplade og loftet, så plade og sandsække holder det store vandpres nede.

### Hav en automatisk pumpe i huset

Hvis du før har haft vand i kælderen, bør du have en kraftig pumpe i huset til at fjerne indtrængende vand. Du skal kun benytte pumpen, hvis det er regnvand, der trænger ind i dit hus. Hvis det er kloakvand, kan du ikke bare pumpe det ud i haven – det skal samles i spande, indtil det er muligt at hælde det i kloakken igen.

# SÅDAN GØR DU FOR AT FOREBYGGE OVERSVØMMELSE

Når der ikke er varslet skybrud eller stormflod, har du god tid til at gennemføre de tiltag, der virker bedst, når du skal sikre din bolig imod oversvømmelse. Nedenfor gennemgår vi de væsentligste ting, du bør undersøge.

Tjeklisten er lavet i samarbejde mellem Bolius - en del af Realdania og Teknologisk Institut.

## Matriklen

### Vær ekstra opmærksom, hvis boligen ligger lavt

Hvis dit hus ligger i en lavning, kan det være særligt udsat ved skybrud eller stormflod, fordi de store mængder vand, hvis uhindret, vil søge mod det laveste punkt i terrænet. Et skybrud kan give 12.000 liter regnvand på en grund på 800 m<sup>2</sup>. Kommer naboernes vand også ind i din have, kan vandmasserne bliver endnu mere massive.

**Det kan du gøre:** Ligger dit hus lavt, bør du være ekstra opmærksom på at gennemføre tiltag, som kan forhindre, at store mængder vand samler sig. Det kan fx være gennem omfangsdræn, faskiner, terrænregulering, opkanter på adgange til kælder o.lign.

## Terræn rundt om huset

### Tjek, om vandet løber væk fra huset

Hvis der er terrænfald ind mod huset, vil der nemmere trænge vand ned langs kældervæg eller fundament. Kommer der meget overfladevand, kan det løbe ned i kælderskakte, lyskasser eller langs kældervæggen.

**Det kan du gøre:** I overensstemmelse med den gældende lokalplan kan du foretage en terrænregulering, grave en mindre rende eller på anden vis sørge for, at der er et fald væk fra boligen på din grund.

### Afsøg muligheder for lokal afledning af regnvand (LAR)

Hvis regnvandet kan holdes på egen grund, vil man kunne skåne sig selv og naboerne for overfyldte kloakker. Det kan fx være etablering af et regnvandsbed, installation af faskine eller andet.

**Det kan du gøre:** Du kan lede regnvand fra taget ud på græsset via en rende eller et rør til regnvandsbede og/eller faskiner. Det kræver tilladelse fra kommunen.

### Vær særligt opmærksom på fliser eller andre hårde belægninger mod facaden

Det er vigtigt, at vandet kan løbe væk fra boligen. Uden korrekt fald eller permeable belægninger kan der samles store mængder vand, som kan trænge ind i boligen. Permeable belægninger er belægninger, hvor regnvand kan trænge ned mellem de enkelte belægningssten.

## Den udvendige del af huset

### Tjek, om taget er tæt

Et utæt tag kan give følgeskader som skimmelsvamp, svamp og råd, og selv en mindre utæthed kan give problemer.

**Det kan du gøre:** Efterse jævnligt dit tag. Der må ikke være ødelagte eller løse tagsten eller andre dele på taget. Er der fladt tag, bør der være 2 afløb, og øverste punkt på murkronen/facaden må ikke være højere end åbninger ved ovenlys, ventilationsstudser m.m.

### Få styr på inddækninger, ovenlys og kviste

Utætheder i og omkring taget kan give følgeskader som skimmelsvamp, svamp og råd, og selv en mindre utæthed kan give problemer.

**Det kan du gøre:** Sørg for, at der ingen løse dele er, og at inddækninger er intakte.

**Sørg for, at vandet kan løbe uhindret gennem tagrender, nedløbsrør og tagbrønde**

Hvis regnvand ikke kan løbe frit i tagrender, nedløbsrør og tagbrønde, kan vandet løbe ind ved tagfoden, ned i ydervægge eller ned langs sokkel eller kældervæg og give vandskader.

**Det kan du gøre:** Sørg for, at der ikke er blade, kviste og andet, som kan stoppe regnvandet i at løbe frit. Det kan være, at dimensionerne ikke er korrekte på tagrender eller tagbrønde. I så fald bør de udskiftes.

**Tjek boligens sokkel**

Trænger der vand ind i soklen, vil det kunne give frostsprængninger og opfugtning af gulv og ydervægge.

**Det kan du gøre:** Kig din sokkel grundigt efter for revner. Er der større revner, skal de udbedres.

**Se efter lysskakter, trappeskakter og kældervinduer**

Løber der overfladevand ned i lysskakke eller trappeskakke, vil der kunne komme store mængder vand i kælderen på kort tid.

**Det kan du gøre:** Overvej, hvordan det er muligt at undgå, at opstuvet vand løber direkte ned i kælderen. Det kan være med kanter eller afdækninger. Du skal ligeledes sørge for, at afløbsriste er rengjorte, så det vand, som kommer, kan løbe væk.

**Tjek kælderens udluftningskanaler**

Sidder udluftningskanalerne helt nede ved jorden, kan overfladevand trænge ind og give fugtproblemer.

**Det kan du gøre:** Hvis det er muligt, kan du overveje at flytte udluftningskanalerne. Ellers skal du sørge for at have sandsække eller andet klar til at dække af med, når regnen kommer.

## Indvendigt i huset

**Tjek kælderens vægge**

Hvis det i perioder regner meget, og du ikke har et omfangsdræn, kan jorden omkring dit hus blive mættet med vand. Når jorden ikke kan binde mere vand, vil det presse på kældervægge og trænge gennem revner eller opfugte væggene. Foruden risiko for fugtskader er der også risiko for skimmelvækst.

**Det kan du gøre:** Du leder bedst vandet væk på den udvendige side af kældervæggene ved at etablere et omfangsdræn. Et omfangsdræn dræner jorden og kommer af med det opsamlede vand.

**Vær opmærksom på gulvrister og eventuelle toiletter i kælderen**

Hvis rørene i kloaknettet bliver fyldt op under et kraftigt regnskyl, løber vandet tilbage. Det kan fx løbe ind i huset gennem gulv afløb og toiletter, der er placeret lavt.

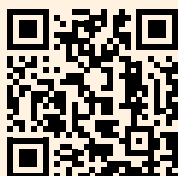
**Det kan du gøre:** En rigtig god løsning er et højvandslukke. Med det kan du sikre, at vandet kun kan løbe ud af huset og aldrig ind i huset fra hovedkloakken.

## Installationer m.m. i huset

**Undersøg kælderens installationer**

Elektriske installationer i kælderen lukker ned for al øvrig strøm i huset, hvis der kommer vand i dem. Hårde hvidevarer vil som regel blive ødelagte, hvis de står under vand.

**Det kan du gøre:** Det vil være en fordel at få hårde hvidevarer fjernet eller løftet fra kældergulv. Ligeledes bør elkontakter placeres så højt som muligt.



Find flere løsninger og oplysninger på [bolius.dk/vandetkommer](https://bolius.dk/vandetkommer)